

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Baththyány-utca 5. sz.

Néhány szó a VI-ik kör független választó polgáraihoz.

Még csak egy nap választ el benneteket polgártársak attól, miszerint bírálatot mondjatok afelett, vajjon dr. Biró Károly polgármester működésével meg vagytok-e elégedve, vagy nem? Mielőtt az urnába tennétek szavazó lapjaitokat, gondoljátok meg, hogy mit cselekszettek!

Nekünk nagyon is szükségünk van arra, hogy a jelenlegi polgármester még sokáig vezethesse a városi közigazgatást.

Nézzetek csak szét a VI. körben, akkor láthatjátok, hogy a legelhanyagoltabb körök egyike. Mamusits Lázár volt polgármester — jelenleg nagy népszerűségű társa — célzatosan vitte el a baromvásárteret is csak azért, mert éppen a VI. körben lakik a legtisztább magyarság, az a magyarság, a mely az önkénykedő uralmához sohasem adott egyetlen egy bizottsági tagot sem.

Nektek, VI. körű független választó polgároknak kétszeres kötelességtek Dr. Biró Károlyt támogatni, 1-ször azért, mert a 18 éves kényuralom után a közigazgatást tiszta és helyes irányba terelte; 2-szor pedig azért, mert véretekéből való tiszta, nyílt, becsületes érzésű, független gondolkodású magyar ember!

Még csak rövid 2 éve ül a polgármesteri székhelyben, már is a VI-ik kör végében hatalmas gyár épül, amely 100 és 100 embernek fog kenyeret adni, s környékbéli épületek és föld területek értékét hatalmasan fogja emelni. De ez még csak kezdet, mert számtalan nagy iparvállalat tett már arra vonatkozólag ajánlatot, miszerint Szabakán gyárat akar létesíteni és ezek csak úgy fognak idejönni, ha a város feje előzékeny modorával és szeretetreméltóságával le tudja őket kötni, s felfogja világosítani, hogy Szabadka az iparvállalatokra nézve valóságos kincses bánya.

Ebből kifolyólag legjobban a VI. és V. kör van érdekelve, mert ezen a tájon van a legtöbb alkalmas terület az iparterületek építésére.

Azért választó polgárok, a

12-ik órában gondoljátok meg, hogy hová adjátok szavazatokat, mert ezen szavazattal döntitek el a VI-ik kör sorsát. Ne hagyjátok magatokat a demokratákkal szövetkezett ugynevezett függetlenségi párt által félre vezetni, mert csak akkor mutatjátok meg, hogy Szabadkát igazán szerető polgárai vagytok városunknak, ha a bizottsági tagok választásánál félre teszitek az országos politikát, nem hallgattok semmiféle ámitásra és ijesztgetésre, hanem az igazi becsületes munkát megjutalmazátok az által, hogy azon férfiakra szavaztok, a kik a mi becsületes, tiszta magyar érzelmű polgármesterünket nehéz munkájában támogatják.

„Hazaárulás.“

Egy héttel ezelőtt a mély honfibu gazemberséggel, zsványossággal, gyilkossággal, hazaárulással és az ocsmányságok Bartha-féle szótárában felhalmozva beraktározott jelzőinek egyéb kifejezéseivel illették országunk legelső kinevezett és legelső választott dignitáriusait: a miniszterelnököt és a képviselőházi elnököt

»Svako čuda tri dana,« — tartja a mi bunyevác népünk; a csodák legfeljebb három napig tartanak; — azután következik a tisztánlátás, a megértés, a kijózanodás. Elmúlt már egy hete, a mikor a miniszterelnök buzdítására a képviselőház elnökke — látván a nevezetes többséget — megszavaztatta a képviselőházat és azt kérdezte: elfogadja-e a benyújtott Dániel-féle javaslatot a mely az eddigi tárgyalási rendet (házaszabály-nak nevezik) módosítani, szigorítani akarja? A többség igent mondott, de nem tartotta be a formákat, sőt forma ellenére döntött, de döntött.

Nem szándékozunk védőbeszédet tartani a miniszterium és az országgyűlés alsó háza elnökének eljárása felett, a forma sértését formaliter is lehet védeni, nem is kellene, de nem is szorult védelemre. Csak egy pár megjegyzésre szorítkozunk annak megvilágítása céljából, hogy miért tudjuk helyeselni a miniszterelnök eljárását.

Kétségtelen tény, hogy a képviselőház többsége — a szabadelvű párt tagjain kívül az ellenzék komoly elemei is: Apponyi, Kossuth, Zichy János, Juszth stb. — a tanácskozási

rend szigorítását három év óta akarja, kívánja és sürgeti. A legtöbben re-kompenzáció nélkül, sokan azzal, ez lényegtelen körülmény. Hát előállottak a reformmal; akarták annak törvényesen formális letárgyalását. Ezt meg a Zoltánok nem akarták, mert hiszen ők soha nem szeretik az egyenes utat, a tiszta vizet. Tegyük fel, hogy a többség engedett volna a honmentő kisebbségnek; hagyta volna a beszédeket folyini egészen az eliszaposodásig. Tegyük ezt fel, hiszen fe tehetjük, mert ha ma még Széll Kálmán állana a kormány élén, ez a feltevés meg is valósult volna a passzív resistenciában. Teljesítették volna a kisebbségnek formálisan jogos kívánságát: mindenki tetszése szerint beszélt volna. És mindenki beszélt már. Időközben törvénytelenül beszédtek volna az adókat, törvény ellenére fizettek volna a képviselői napidijakat és szedtek volna ujoncokat. Jó! Ez nem lett volna törvénytétel! De három, négy vagy öt hónap múlva mégis csak kibeszélte volna magát mindenki és akkor... nos akkor: ugyanott tartanánk, ahol ma vagyunk. Megszavazta volna a többség azt, amit kívánt, óhajtott, sürgetett. Csakhogy a külömbőség az, hogy ma nem kerülünk be törvénytelen állapotba, akkor pedig szabálytalan eljárással törvényellenes cselekedeteket kellett volna teljesíteni.

Hát ez a hazaárulás, ez a zsarnokság, ez az a gazemberség, ez a gyilkosság és ezért öltögetik nyelvüket a csaholni szeretők, ezért öntik hazánk legelső dignitáriusaira saját főztjüket: a mocskot azok, kik ennél többet produkálni még nem tudtak.

Népgyűlést akarnak a kormány ellen?! De akkor mondják meg annak a gyűlésnek az igazat minden cikornya és gazembereskedés, meg zsványkodás nélkül. És akkor, hadd mondja el minden józan polgártársunk a maga véleményét, de titkos szavazás útján. Tudom, Istenem olyan bizalomnyilvánítás lenne abból, hogy olyant miniszterium Magyarországon még nem kapott. Honmentésnek neveznék az eljárást és nem hazaárulásnak!

Füredi Jákó.

BAJAI HIREK.

— Saját tudósítónktól.

Baja, nov. 24.

— Személyi hír. Vojnits István báró orsz. képviselő, az országos szabadelvű párt ügyvivő alelnöke kedden

és szerdán Baján időzött, hol számosan tisztelegtek a népszerű főúr előtt, ki maga is több helyen tett ezuttal látogatást.

— Utolsó színházi hét. A szezon végső napjait éli mostanában és ez a kimulás eléggé élénk. Premierekben nincs hiány s így a színház látogatottsága is egyre tart. A „Színházi Ujság“ által rendezett kedvenc versenyen Kuthy Janka és Gerlaci Hermin vezetnek, a férfiak közül Rátkai a matador! Ma este Geiger A. Mór szabadkai szerző dirigálja az ő „Udvari kaland“-ját, előreláthatólag nagy auditorium előtt. A új színház építés ügye is kedvenc témája ez idő szerint a közönségnek és színésznek egyaránt. Lehetséges — ez a legújabb hír — hogy a színház mégis a Tóth Kálmán-terre kerül, ha ugyan a pénzügyi kérdések megoldhatók lesznek. — A társulat 30-án tartja az utolsó előadást és 1-én már Szabakán játszik.

— A bajai uri műkedvelők estélye. Évről-évre december 26-ára illusztris táborba vergődnek Baja városi fiatalságának legjobbjai és egy fényes bállal kapcsolatos műkedvelői estélylyel gazdagítják bál krónikánkat, meg a bajai jótekonycélú leányegyletnek pártolásra érdemes kasszáját. Az idén „A doktor ur“ kerül színre, melyre már megindultak a próbák.

— Egy urileány borzalmas tragédiája Baja mellett. A Szabadka felől jövő vasárnap reggeli személyvonat dübörögve gázolt keresztül D. Angela bácsbokodi óvónő testén és a boldogtalan teremtés fejét elszakította törzsétől. A tengersok nyomor és nélkülözés, mint a szerencsétlen leány elszenvedett, fáradtá tette az élet harcában és ő odavetette magát a biztos halál torkába, hogy véget vessen mindennek. Mint okleveles óvónő, gyermekek tanításával foglalkozott a Bajával szomszédos Bikityen, de megélni nem tudott. Nélkülözött, szenvedett, mint maga megírta a mellette talált kalapskatulya fenekén és önként ment a halálba. Tegnap boncolták és temették Bácsbokodon óriási részvét mellett.

Széll Kálmán nyílt levele. Széll Kálmán, amint ezt megirtuk, szentgotthárdi választóitól nyílt levélben bucsuzik el, amelyben képviselői mandátumáról való lemondását is megokolja. Budapesti levelezőnk értesülése szerint Széll Kálmán a nyílt levelet holnap fogalmazza meg és holnapután reggelre bocsájtja nyilvánosságra.

A szövetkezett ellenzék vezérő bizottságának értekezlete.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, 1904. nov. 24.

A szövetkezett ellenzék 21-es vezérő bizottsága értekezletet tartott ma délelőtt 11 órakor a Kossuth-párt Erzsébet-köruti párthelyiségében. Apponyi Albert gróf táviratot intézett a vezérő bizottsághoz, amely szerint majd csak vasárnap tér vissza Éberhardról Budapestre, hogy a tiltakozó népgyűlésen részt vehessen. Az ellenzék többi vezető tagja közül megjelentek: Kossuth Ferenc, Bánffy Dezső báró, Polonyi Géza, Zichy Aladár gróf, Vázsonyi Vilmos, Szederkényi Nándor, Eötvös Károly, Sággy Gyula, Batthyány Tivadar gróf.

Tizenegy órakor telefonértesítés jött Kecskemérről, hogy a város két kerületének függetlenségi polgársága vasárnap tiltakozó népgyűlést tart, a melyre a központtól szónokokat kér. A kérést a vezérő bizottság elé terjesztik.

Tizenegyedfél órakor kezdték meg az értekezletet. A tanácskozást Kossuth Ferenc elnök vezette.

* * *

Tisza István gróf Nagyváradon. Budapesti tudósítónk jelenti: Tisza István gróf kormányelnök vasárnap este Nagyváradra utazik, hogy november 27-én, hétfőn, délelőtt 11 órakor az ottani kereskedelmi csarnokban a biharmegyei szabadelpárt gyűlésén részt vegyen. Ugyanaznap az ellenzék ellengyűlést tart Nagyváradon, a melyre a központból lerándulnak: Ugron Gábor, Hock János, Marjay Péter, Barabás Béla, Benedek János, Eötvös Károly, Olay Lajos, Gulner Gyula, Lendl Adolf. Bánffy Dezső báró feltételelesen ígérte meg, hogy Nagyváradra utazik. A nagyváradi ellenzéki mozgalom érdekében ma délelőtt Szokoly Tamás és Halász Lajos dr. jártak a Kossuth-pártban.

KULAI HIREK.

— Saját tudósítónktól. —

Kula, nov. 24.

— **Vonatkisiklás.** A f. hó 22-én este 7 órakor Hegyes-Feketehegyről induló s Palánkára haladó vonat a kulai vasútállomás előtti váltónál kisiklott. A kisiklás oka az volt, hogy a váltó és a sín közé egy tyuktojás nagyságu kavics szorult, amitől a váltó nem záródott teljesen; de a jelző lámpa mégis szabadt mutatott a vonatvezető gépésznek. A gőzgép a váltónál kiugrott és magával rántotta a hozzákapcsolt postakocsit és egy III. oszt. személykocsit is. A gőzgép a 2-ik és 3-ik sínpar között egész a tengelyéig levágódott a földbe és úgy állt ott, mintha a kerekei összetörték volna. A postakocsi 60 foku szög alatt oldalt dült; de nem eshetett el egészen, mert az utánna jött III. oszt. személykocsi, amelyben senki sem ült, erősen a gőzgéphez szorította. A többi személykocsi helyén maradt a sineken. Emberéletben nem esett kár, csak *Friedmann* Ferenc palánkai keres-

kedő, aki véletlenül a postakocsi egyik félreeső helyén tartózkodott, szenvedett a jobb karjának könyöke táján érzékeny zúzódásokat. A gőzgép nem sérült meg, de a postakocsi erős sérüléseket szenvedett. A Palánka felé utazó közönséget éjjel után 1 órakor a Palánkáról kért segélyvonat szállította tovább. A kisiklott vonat kiemelésére és a megrongált uttest kijavítására még azon éjszakán segítség jött, amely reggeli 8 órára teljesen rendbe hozta a megrongált vasutat és a kisiklott gépet felülvizsgálás-, a megrongált kocsikat pedig kijavítás végett Szabadkára szállította. Hogy a kisiklást okozott nagy kavics miként került a váltó és a sín közé, a megindított vizsgálat fogja kideríteni.

— **Esküvő.** Dudás Fábán okl. mérnök kulai földbirtokos f. hó 26-án esküszik örök hűségget Cséber János kulai rétmester leányának: Irmának.

— **Hangverseny.** A „Kulai Dalárda“ f. hó 26-án a Kaszinóban táncmulatsággal egybekötött hangversenyt rendez.

Vermes Béla előadása.

A Nemzeti Kaszinó díszes termeiben tegnap este előkelő társaság gyűlt össze, hogy meghalgassa Vermes Béla előadását, aki a nyáron részt vett a saint-louisi kiállítás alkalmával tartott interparlamentáris béke kongresszuson, mint magyar delegátus.

Tula donképen a Nemzeti Kaszinó szokásos házi estélye volt ez, melybe ügyesen volt bekapcsolva Vermes Béla előadása. Hangos ovációval fogadták Vermes Bélát, midőn a felolvasó asztalhoz ült. Mindnyájan azt gondolták, hogy hosszas felolvasásba fog, ő ehelyett elkezdett csevegni oly kedves és behizelgő módon, hogy mikor csaknem két óra múlva befejezte előadását, a publikumon a fáradtságnak semmi nyoma nem látszott. Rendkívül ügyesen választotta ki az amerikai élet ép azon vonásait, melyeket olvasásaink után is legkevésbé ismerünk s melyek előttünk a mysticizmus homályába vannak burkolva. Kezdte a Cunard Line hajóinak ismertetésén, s a „Slovakia“ bemutatásán, melyen a magyar delegátusok a hosszú utat tették. Érdekesen festette a palermói kirándulást, mely jóllehet gyönyörű vidékekre vezet, mégis végtelenül drága. Magának a hajónak kikötéséért 18000 frankot kellett fizetnie. Ahogy Gibraltárt elhagyták, azt gondolták, hogy unalmukban nem tudnak mit csinálni, pedig annyira el voltak foglalva a szórakozás által, hogy levélírással sem jutott idejük. Rendkívül érdekes volt egy másik hajóval való találkozás. A Marconi-féle távirás segélyével az Amerikából jövő hajóról meg tudták mi a hír a yankék házában, viszont ők is táviratoztak az Európa felé jövő hajóra, melyet az aztán a száraz földön Magyarországra felé továbbított.

New-Yorkba való érkezésükkor az odavaló magyarságot a legnagyobb vetélkedésben találták. Alig sikerült őket lecsillapítani, hogy Apponyi gróf fogadtatásakor semmi atrocitást ne mutasson. Éddig mindenki azt hitte, hogy Szabadka a harmadik magyar város népességének számát tekintve. A harmadik magyar város nem Szabadka, hanem... New-York. Itt a magyarság száma 82000.

Igy folyt az előadás tovább a legérdekesebb témákról. Nagyon természetesen, hogy a híres felhőkarcoló Vermes Bélára is megtették hatásukat

és elragadtatással szólott a híres Astor-féle szállóról, melyben csaknem 2000 szoba s ugyanannyi számú személyzet áll a vendégek rendelkezésére. A Brooklyn-híd, a chinai negyed életének leírása, a new-yorki nagy kikötő bemutatása igazán festői volt.

Ahogy a magyar delegátusok Amerika földjére tették lábukat, attól a pillanattól kezdve ők az Unió vendégei voltak. A vendéglátás felülmulja még a magyart is, mert nem... terhes. Amerika minden nagyobb városát felkeresték: Clevelandot, Buffalót, Chigagót és végül Washington, hol a Fehér Házban, Roosewelt, az Unió elnöke fogadta is őket. Maga a saint-louisi kiállítás nem ragadta el a delegátusokat annyira, mint a mennyire várták. Óriási terjedelmű volt s annyira a várostól, mint Szabadkától Horgos. Ezt az utat mindennap megkellett nekik tenni villamoson. Inkább a reklám emelte fel a kiállítást arra a magas nivóra, mint a kiállítás belértéke. Eredeti látni valója volt a kiállításnak Cronje, a hős búr vezérnek küzdelme az angolokkal, kik azután elfogják. Cronje ezt a küzdelmet mindennap végig vivja, — vasárnap kétszer is — kétezer dollárért.

A Niagara vizesésnél is voltak, mely 1000 méter hosszúságban 50 méter magasból esik le. Az amerikai élet pazarságával minden képzeletet fölmul.

Körülbelül ez lehetett rövid vázolata annak az igazán értékes és az amerikai élet csaknem minden érdekes mozzanatára kiterjeszkedő előadásnak melylyel Vermes Béla a szabadkai társadalom krémje előtt amerikai utjáról beszámolt. Mindenesetre csak hálásak lehetünk ezért Vermes Bélának, ki az ő gazdag tapasztalatainak tárházából társalmunknak is juttatott.

HIREK.

TÁJÉKOZTATO.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig. Vasárnap déle 12-től 12-ig.

Válja a Szarvasban.

December 4. Izr. öns. és gyámolító egyesület éhán ka estélye.

December. 4. A báró Hirsch egyesület közgyűlése a Pest szállodában.

— **Nagybeteg püspök.** Majorossy János felsz. tinnini püspök, Császka György halála után megválasztott káptalani, helynök — mint értesülünk — tüdőgyulladásban fekszik Kaloocsán. — Helyette az egyházmegye ügyeit Mayer Béla c. bosoni püspök és egyházmegyei főtanfelügyelő vezeti.

— **Polgár József gyasa.** Kir. törvényszékünk elnökét ért súlyos csapás város szerte mély részvételt keltett és számosan fejezték ki a szomorú utjáról ma visszatért törvényszéki elnöknek őszinte részvétüket. A bírói kar is ma járult a nagy veszteség folytán egészen megtört hivatali főnöke elé.

— **Kinevezés.** A pénzügyi miniszter *Bédy* György szabadkai adóhivatali gyakornokot az orsovai kir. adóhivatalhoz adótitkárrá ideiglenes minőségben kinevezte.

— **Esküvő.** Özv. *Szöke* Bertalanné gőzmalomtulajdonosnő leányát, Erzsike kisasszonyt f. hó 27-én déli 1/2 1 órakor vezeti az izr. templomban oltárhoz *Politzer* Leó udvari ékszerész Szegedről. Násznagyok lesznek a menyasszony részéről *Lengyel* Armin gőzmalom tulajdonos, a vőle-

gény részéről *Bachrach* Károly az ékszerészek országos szövetségének elnöke. — A szertartáson *Lőw* Imánél dr. szegedi főrabbi is jelen lesz és *Mezey* Mihály operaénekes Grünzweig nászdalát fogja énekelni.

— **Választási jegyzők.** Ma állították össze a szombati városi képviselő választás jegyzőinek névsorát. Az egyes körökben a következő városi hivatalnokok fogják a jegyzői tisztet ellátni: I. körben Vojnich Andor és Jaramazovics Géza, II. körben Vujkovics Czviin Benedek és Péics Albert, III. körben Molnár Jenő és Kovácsévics Demeter, IV. körben Schwimmer Izidor és Sztantics György, V. körben Kuluncsics Jakab és Huszta Ferenc, VI. körben Sztantics Béla és Kollár Géza, VII. körben Schön Manó és Simonyi Géza, VIII. körben Krizse József és ifj. Ognyanov Milán, IX. körben Körvélyessy Pál és Kopunovits Lajos, X. körben Simonkovits Virgil és Kozla András XI. körben Markovics György és Fabianovics Alajos.

— **Letört bimbó.** Sulyos csapás érte *Jakobsich* Lázár helybeli földbirtokost. Leánya Teruska tegnap este 11 órakor 15 éves korában elhunyt. A család a következő gyászjelentést adta ki. *Jakobsich* Lázár és neje *Katancsich* Czeczilia és gyermekeik: — Kálmán, Antal, Péter, Mátyás és Lázár fájdalommal tudatják, hogy hön szeretett feledhetlen leányuk illetve testvérük Teruska f. évi november hó 23-án, éjjeli 11 órakor 15 éves korában elhunyt. A korán elköltözöttnek tetemei f. évi november hó 25-én délután 1/2 órakor fog az u. n. bajai temetőben levő családi sírboltba helyeztetni. Az engesztelő szent miseáldozat f. évi november hó 25-én délelőtt 9 1/2 órakor és f. évi november hó 26-án délelőtt 9 1/2 órakor lesz a szent Teréz templomban az Urnak bemutatva. Szabadkán, 1904 november hó 24-én. Béke lengjen a korán letört virág hamvai felett!

— **Egy szabadkai orvos tanulmánya.** Megirtuk már, hogy dr. Dömötör Miksa helybeli tachoma- orvos figyelmet keltő tanulmányt irt a trachoma operatív gyógykezeléséről. A jeles munkát a magyar tudományos akadémia október havi nagygyűlésén is bemutatták és az akadémia könyvtárában helyeztetett el. Az akadémia nevében Szily Kálmán köszönte meg Dömötör dr.-hoz irt levelében a felajánlott munkát.

A **Szabad Lyceum** alapszabályait már elkészítette az e végből kiküldött bizottság és a kész tervezet ma nyújtották be a polgármesterhez, a belügyminiszteri jóváhagyásra leendő felterjesztés végett.

— **Az építő iparosok társas vacsorája.** A szabadkai építő iparosok köre holnap, pénteken este 7 órakor a Nemzeti Kaszinó sörcsarnokában halvacsorát rendez. Egy teríték (halászlé, turós csusza ára 1 korona. A vacsorára jelentkezések elfogadtatnak az egész érdeklődő iparosság köréből.

— **A dohánytermelők érdekében** tartózkodik jelenleg városokban Miksik Ede, a szegedi dohánybevéltő hivatal tisztartója. Most a dohánycsomózást mutatja be a szabadkai és külterületi termelők előtt.

— **Polgármesteri kinevezés;** Dr. Biró Károly polgármester *Pék* Nándor vizsgázott mozdonyvezetőt a megüresedett vágóhídi gépész állásra ideiglenes minőségben további intézkedésig kinevezte.

— **Elvesztett értékek** Koch Ignác helybeli kereskedő ma a rendőrségnél bejelentette, hogy tegnap este a Halasi-uton 140 frt. kész-

pénzt, egy 9337. számú osztályosorsjegyet és több értékpapírt tartalmazó pénztárcáját elvesztette.

Anyakönyvi hírek. Halottak: Jakobcsics Teréz 15 év, Czrnkovic Boltó 19 év, Juriga Lukács 100 év, Rudinszky Kálmán 7 hó, Budincsevics Ilona 1 hó, Babicskov Vince 2 nap. Született 10; 4 fiu, 6 leány. Házasság: Kopunovics István Osztragonác Rózával, Szabó R. Lukács Macankó Rózával, Rodik István Horvát Ilonával, Pavlicskov Miklós Mázius Ceciliával.

Elveszett vasárnap a Bajmoki ut tájékán egy pénztárca, amelyben 4 drb arany gyűrű volt még pedig egy jegygyűrű, egy recés kék opál köves, egy tiszta tej-opál köves és egy recés fehér gyönggyel. A becsületes megtaláló illő jutalomban részesül, ha az elveszett értéktárgyakat kiadóhivatalunk utján a károsultnak visszaszámaztatja.

Az osztályosorsjáték mai húzása a következő számok huzattak ki: 60.000 koronát nyert: 39240, 2000 koronát nyert: 60.260, 5000 koronát nyert: 45430, 1000 koronát nyertek: 10552, 50826, 5000 koronát nyertek: 3709, 24251, 62573, 78245, 75662, 9744, 300 koronát nyertek: 2540 2941 3901 12944 16922 21174 23797 25461 27032 32275 37990 48861 61601 78345 75529 8582 87178 97509. 100 koronát nyertek: 4950 9 9371 11358 12879 13336 13862 14699 15807 18577 19106 20648 21174 22639 23046 27849 30622 33671 36679 39874 40453 41119 41292 44880 48155 48409 49022 54116 54901 55616 61643 61036 98288 68943 68864 69758 70470 73466 78943 79435 79852 79952 80210 83873 84064 84487 84721 87384 86989 87312 92979 93948 94655 94867 103563 104645 105967 10697 156795 10631 109378. 1959 nyerevény 200 koronával sorsoltatott ki, Legközelebbi húzás holnap lesz.

A háború.

A háborúra vonatkozólag ma a következő táviratok érkeztek a fővárosba:

Mukden, nov. 24.

Kuroki tábornok halálhíréről itt a legkülönbözőbb verziók keringenek. Érdekes, hogy senki sem akarja elhinni, mégis mindenki arról beszél. Annyi bizonyos, hogy több mint egy hét óta nem látták Kurokit a harctéren. A legáltalánosabban elterjedt verzió a következő: Kuroki e hó 18-án tartott utoljára szemlélt hadserege fölött. Már akkor feltűnt sokaknak, hogy szemei mélyen besüppedtek voltak s arcán a szenvedés nyomai látszóttak. Környezete tudta, hogy beteg. Aznap igen hideg volt. A harcedzett tábornok azonban nem tulajdonított fontosságot bajának és egyáltalában nem kímélte magát. A szemle három óra hosszáig tartott s ez idő alatt Kuroki mindig lóháton ült. Beszélük, — s ez a hír a legáltalánosabb — hogy Kuroki akkor hűtötte meg magát s diszenteriája (vérhas) akkor öltött akut jelleget. Azóta nem látták a tábornokot. A japán katonákat igen nagy nyugtalanság fogta el. Ezideig senkisé nem tudja: él-e, meghalt-e Kuroki? Hivatalosan a had-

sereggel semmit sem tudatnak. Azt hiszik, hogy Kuroki, ha nem is halt meg, de mindenesetre súlyos beteg,

London, nov. 24.

A „Daily Chronicle“ jelenti Sanghajból tegnapi: A Tunglow nevű angol gőzöst, mely 30.000 doboz hust szállított Sanghajból Port-Artur felé, a japánok e hó 23-án elfogták. A rakomány az orosz-kinai bank tulajdona és értéke 560.000 tael.

London, nov. 24.

A Standard jelenti Tókióból 23-áról Mandzsorszag különböző részeiből jövő laphirek szerint közvetlenül várható az ütközet, valószínűleg a Hunho és a Saho között.

Tókió, nov. 24.

A Port-Arturt ostromló sereg parancsnoka jelenti ma éjjelről: Az ellenség hétfőn éjjel ellentámadást intézett a keleti Kikvansan-erősség északi része előtt lévő japán csapatokra, de visszaszorították. A főhadiszálláshoz tegnap a következő jelentés érkezett: Hétfőn reggel fél 7-kor japán csapat vonult előre a Hu-Szien-Csangtól északra lévő Vejcsuku ellen s megtámadott 1 orosz táborhelyet, amelyet meg is szállott. Nemsokára 600 főnyi gyalogságból és 300 főnyi lovasból, valamint négy ágyúból álló csapat megtámadta bal és hátulsó állásainkat. De megerősítéseket kaptunk s az ellenséget fél 10 órakor visszaűztük Csinekolin felé, Az ellenség 29 halottat hagyott hátra, hatot elfogtunk. Veszítettünk 29 halottat és sebesültet. Zsákmányoltunk 38 fegyvert, sáncszerszámot, lövészeret és egyéb hadianyagot.

Port-Szaid, nov. 24.

(Havas.) Az orosz hajóhad a Szudánból jövet ideérkezett. Minden intézkedés megtörtént, hogy a csatornán való átvonuláskor semmi hajtás ne történjék.

London, nov. 24.

A Standard jelenti Tokióból 23-áról: Az ostromló hadseregtől érkezett megbízható hírek szerint az orosz tengeri erősségek az utolsó időben a japán hadihajó közeledésekor nem lőttek. Az orosz hajók közül egyik sem tett kísérletet a kikötő elhagyására, mert mind meg vannak rongálva. A japánokhoz érkező orosz szökevények száma naponként szaporodik. Ezeknek kijelentése szerint a port-artur-i helyőrség lekiereje mindinkább fogy.

London, nov. 24.

A Reuter-ügynökség jelenti Kánaéból tegnapi: Az orosz tengerészeket kik az orosz balti hajóhad első részéből maradtak itt, az orosz megszálló hadsereg laktanyájában helyezték el. Az orosz hajóhadnak ama hadosztályával küldik el őket, amelyet péntekre várnak.

TAVIRATOK.

Courtint letartóztatták.

Budapest, nov. 24. A gyermekrabló párisi fogorvos, Courtin, ma délelőtt is foglalkoztatta a rendőrsé-

get. A nyomozás megállapította, hogy Courtin tudatában volt annak, hogy nem a saját gyermekét, hanem a Reichbaumét emelte a kocsiba, de a gyermeket mégis megakart tartani, azért, hogy zsarolás révén könnyebben gyermeke birtokába juthasson. Courtint, aki a Millénium szállóban lakott, ma délelőtt a rendőrség letartóztatta. Courtint Tabakovics rendőrfogalmazó tartóztatta le.

A pápa és az osztrák püspöki konferencia.

Bécs, nov. 24. A Vaterland Meridel Vall biboros államtitkárának Gruscha biboros hercegérsekhez intézett levelét közli. Az államtitkár levelében a pápa nevében örömet fejezi ki a püspöki konferencia november 15-én kiadott pásztorlevele beküldött példányán. A pápa a résztvevőknek áldását küldi.

Az ugrai választás évfordulója.

Nagyvárad, nov. 24. Holnap lesz egy esztendeje, hogy Tisza István grófot, már mint miniszterelnököt, impozáns többséggel képviselővé választották Ugrán. Az egész ország szeme ezen a választáson volt. Egy év telt el azóta és most tán még bizonytalanabbak a szétszúllott politikai viszonyok, mint ama választás idején. Ez idő alatt különben a miniszterelnök már beszámolt választóinak és tulajdonképpen ez az ugrai levél volt a parlamenti harc kezdete. Az ugraiaknak csak az fáj, hogy nagynevű képviselőjük egyre kevesebb időt tölt az országos gondok miatt kerületében.

Most elterjedt az a hír, hogy hétfőn Nagyváradon beszél Tisza István és noha senki meg nem erősíti a szenzációt, mely inkább csak meleg óhajlás, az ugraiak tömegesen jönnek be a hétfői pártgyűlésre. A gyűlés napja viszont azt az évfordulót jelzi, a mikor a mandátumot átadta a miniszterelnöknek Budapesten az ugrai küldöttség.

Az egyetemi tüntetések epilógusa.

Budapest, nov. 24. Az egyetemi tanács harminc egyetemi hallgató ellen rendelte el a vizsgálatot az előadások háborítása és utcai tüntetéseken való részvétel címén.

A bécsi nagy sztrájk.

Bécs, nov. 24. A szénmunkások sztrájkja változatlanul tart. Egyes cégek engedtek a sztrájkolók követeléseinek, de a munka ezeknél is csak részben kezdődött meg, mert a sztrájkolók elhatározták, hogy a szánzállítást megakadályozzák. Ezt a szándékukat részben végre is hajtották, egyes szemes-szekereket felborítva. Az északi pályaudvaron egy cég ujonnan felfogadott munkásait a sztrájkolók megakadályozták a munkában. A Prater téren ma délelőtt a rendőrök és a sztrájkolók ismételten összeütköztek. Az északi vasut igazgatósága a szabadságot munkásokat táviratilag behívta. Ezek részben utnak sem indultak, részben megérkezve, csatlakoztak a sztrájkolókhoz.

Léket kapott tengeri hajó.

Budapest, nov. 24. New-Yorkból táviratozzák: A Felove-társaság Napoly felé tartó North Amerika nevű gőzöse a Szabadság-szigetek közelében egy uszótárgyba ütközött. A hajó a vizvonal felett jobb oldalán nagy léket kapott és evvel visszament a hajójavitóba. Utasait partra tette.

Hol lehet legolcsóbban vásárolni

kész férfi öltönyt, gyermek ruhát, női kabátot és paletot

Földes Samu

Szabadka, Főtér Vermes-palota.

Férfi öltöny	---	---	17 kor. feljebb
Ulster	---	---	22 " "
Felöltő	---	---	17 " "
Gyermek öltöny	---	---	5 " "
Gyermek felöltő	---	---	9 " "

Külön osztály női konfekciókban.

Női Jaquetok	---	---	11 kor. feljebb
Női Paletok	---	---	17 " "
Fiu és leánygallérok	---	---	5 " "

Cimbalom iskola

öntanulásra.

Minden cimbalom kedvelő megtanulhat magányosan tanító nélkül cimbalmozni a KOVÁCS-féle legújabb cimbalom iskolából. Az iskola tartalma: 10 lecke, 10 rajzzal, 50 legújabb magyar nótával. Az iskola ára 10 kor. Kapható KOVÁCS JÁNOS okl. cimbalomtanárnál, — Budapest, Erzsébet-kört 5. szám.

Étkezés előtt igyon étvágygerjesztőt a hírneves

KECSKEMÉTI GYÜMÖLCS-PÁLINKÁBÓL,

mely az Első Alföldi Cognacgyár R.-T. KECSKEMÉTEN, Szeszfinomítógyára által üzemben tartott főzdében készül. — Kapható mindenütt. —

REGÉNY CSARNOK.

A LEÁNY-VOJVODA.

Irta: Dugovics Imre. 76.

Rádin elmondta a tábor feloszlására vonatkozó megállapodásokat, azután így folytatta:

— Háromszáz hajduk marad csak fegyverben. Az egyik csapatot te rád bizzuk Zsenó; a másik a sztaresinának engedelmeskedik, a harmadik Cvetkónak. Te és Cvetkó Lokorszkóban és Rabovóban maradtok, s feladatotok lesz nagy csatákra előkészíteni az egész vidék lakosságát. A sztaresina a zagorjai falvakig mehet. Ezekben a bolgárság még félénk. A tiszteletre méltó agg szent lelkese-dése csak lelkesedést gyujthat. Én meg Dobra felosztjuk magunk között a teendőket. Két hét múlva Szófiában találkozunk. Én egyelőre Küstendilbe megyek.

— Jól van vojvoda, de gondoltál-e arra a nehézségre, amelybe a junákok táborba gyűjtése majd ütközni fog?

— Gondoltam. A lelkeket ébren kell tartani. Gondod lesz rá, gondom lesz nekem is, hogy a szomszéd pasaságok muzulmánjai rettegjenek a hajdukoktól. Ez a rettegés lelkesíteni fog. És gondold meg azt is, Zsenó, hogy egy hó után még bajosan lesz komoly összeütközésről szó. Erre tavasz előtt aligha kerül a sor, mert a szultánnak most sok baja van a görögökkel is. Pazvanó ügyét kékesen iparkodik majd elintézni. Addig lőszerokről, fegyverekről is gondoskodhatunk. Blagojő Szerbiában végzi munkáját. Amint a szultán seregeit megindítaná, bizalmasaink késelelem nélkül hirül adják ezt nekünk. Ekkor még két heti időnk van, s ez nekünk elég, hogy ezeken meg ezeken gyűljünk fegyveresen, halálra készen a bolgár zászló alá. Csapatunkat növelni fogja Pazvanó serege is. Ha a mi Istenünk úgy akarja, győzni is fogunk.

— Bottunyanin vojvoda, aggályoskodott Zsenó, ne bizzál a muzulmánban. Jabelkárov ellen könnyű dolga volt Pazvanónak. Jabelkárovot a saját katonái sem szerették, könnyű volt Pazvanónak a saját katonáit ellene harcra tüelni. De a szultán hadseregével majd megmondolják magukat.

— Ne is számítsunk rájuk határozottan. Terveinkben Pazvanónak csak mai magaviselete játszik nagy szerepet, helyeselte Zsenó szavait Rádin.

— Ez helyesen van így. Ha pedig el van már határozva a tábor felosztása, akkor nincs mit késlekednünk. A hajdukok pihentek, inkább még az éjjel induljanak otthonaikba, mint holnap.

— Igazad van Zsenó. Fújásd meg a kürtöt. A vezetőknek megmondjuk szándékunkat, s azután indulhatunk. Ami eleség a táborban van, azt szét kell osztani, hogy az otthonokba vivő utakon még a törököt se kelljen megsarcolni.

Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE

Laptulajdonosok: AZ ALAPITO

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz. — Apró hirdetések előre fizetendők.

Jó karban levő két üléses batár egész olaj tengejü eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Lakás változás. Özv. Hamburger Mária okl. szülész, lakását VI. kör. Petőfi-utca idb. Illés Antal ur házába helyezte át.

Gyakorlati oktatást a német, francia és angol nyelvben ad egy ur, ki a nyelveket az illető országokban gyakorolta. Cim a kiadóhivatalban.

Könyvelő ki a magyar német levelezésben teljes jártassággal bír, állását változtatni óhajtja. Cim a kiadóhivatalban.

Egy ügyes vasalónő aki intézetben tanult, állandó munkára felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Ki akar eladni vagy venni könyvet, zeneművet, papírt, írószert, az men- „Antikvárium”-ba, Szabadka jen az „Antikvárium” a Gimnasium átelében. Kölesönkönyvtárnak havi díja 30 kr. Képes levelező-lapoknak csak 1 kr. darabja az Antikváriumban

Nedves lakások = szárazzá tétele

az ember legrágább kincsének — az egészség megóvása szempontjából — elengedhetetlen szükség. De csakis

természetes asphalttal

érhetjük el biztosan a célt; minden egyéb anyag alkalmazása költséges hiabavaló kísérletezésnek bizonyul Megrendeléseket elfogad és jótállás mellett pontosan teljesít a vidéken is

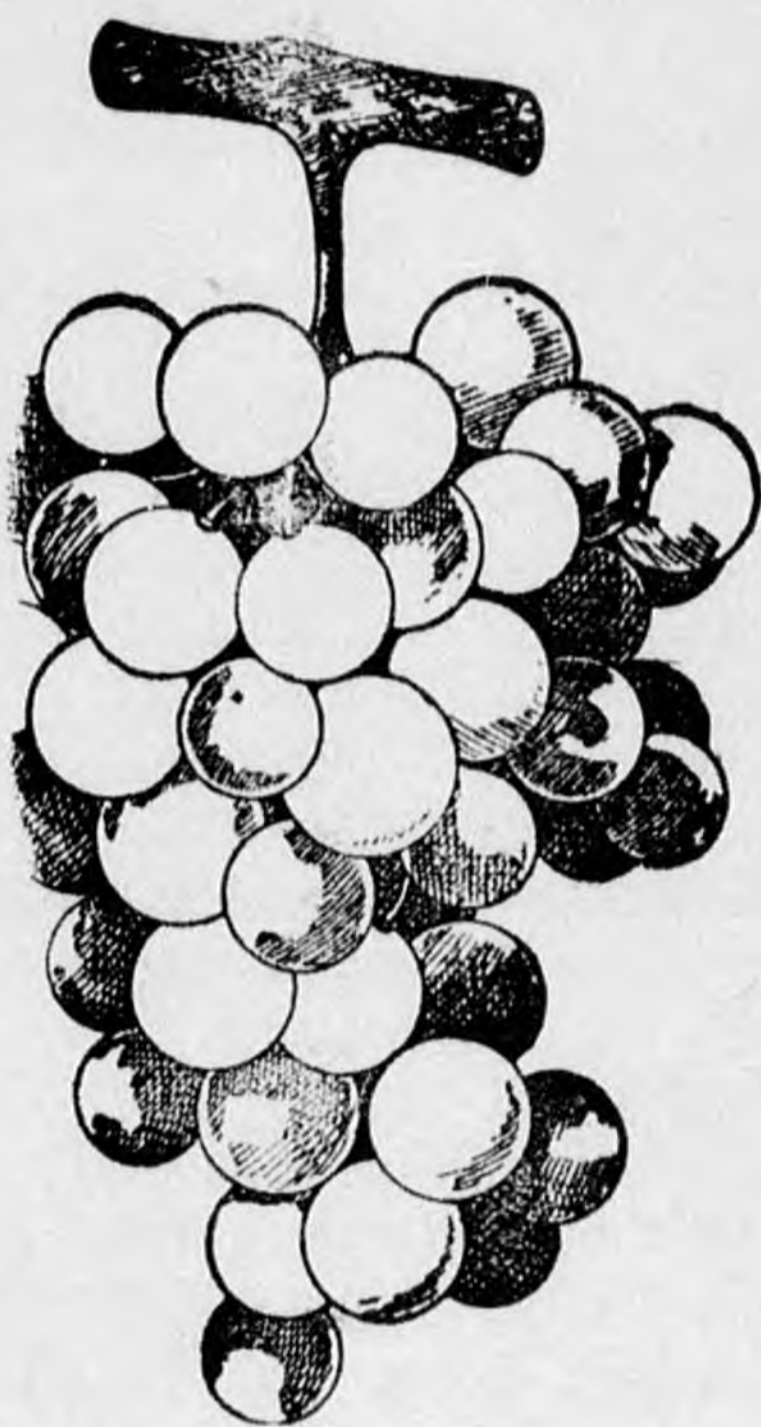
KARSAI BERTALAN

a Magyar asfalt részvénytársaság képviselője

== SZABADKÁN. ==

Elvállal mindenféle asfalt-burkolat készítését

„Milleniumtelep” Nagyösz.

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának áriegyzékét, a mely szőlőiskola állami segélylyel és állami felügyelet mellett létesült

Fajbaromfi eladás.

A földmives iskola tangazdaságában tenyésztett alábbi fajbaromfiak f. évi november 25 én d. e. 10 órakor Szabadkán, a városháza előtt páronként kikiáltva nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett eladatnak.

Emdeni lud, pekingi kacs, fehér pulyka.

A felügyelő bizottság.

Férjhezmenés folytán a Puderler és Czirok cégtől atvett

női kalapok és divat cikkeket

beszerzési áron alul is eladom.

Kazinczi-utca, CZIROK LAJOS üzletében. — Gaálné Czirok Irma.

Nyomatott kiadók Kladek és Hamburger könyvnyomdájában Szabadkán.

Még eddig nem létezett!

Legalkalm asabb karácsonji és újévi ajándék.

Egy valódi horgonyjárású rem. óra, 36 óráig jár egy felhúzásra, világító email számlappal 3 frt 80 kr., egy kínai ezüst lánc 80 kr., egy valódi magyar állású tajték pipa 1 frt 40 kr. 5 évi jótállással. Mind a három tárgy együtt véve 5 frt 50 kr. postaköltséggel együtt.

Meg nem tetszés esee'ön a pénz visszaküldel'ik.

Elvem nagy forgalom csekély haszon.

SZÉTKÜLDÉSI RAKTÁR:

KORMOS BÉLA

műorás és ékszerész

BUDAPEST, VII., István-ut 28. sz.

Legalkalm asabb karácsonji és újévi ajándék.

90 Minden óra javítás 90

2 évi jótállás mellett.

Vidéki javítások pontosan eszközöltetnek.

Krajczár

KORMOS BÉLA

műorás BUDAPEST, VII., István-ut 28.

Krajczár

Schicht-Szappan

„szarvas” vagy — „kulcs”

Jeggyel

legjobb, legkiadósabb s emélfogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!!

Saját termelésü, tisztán kezelt, pergetett

AGÁCZ-MÉZ

nagy mennyiségben és jutányos áron kapható:

HEGEDÜS BAI INT FIA FERENC

fűszer, liszt, termény és élelmiszer üzletében

Deák-utca SZABADKÁN Vermes-ház